

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

16. juni 2016*

»Præjudiciel forelæggelse — retligt samarbejde i civile sager — forordning (EF) nr. 44/2001 — specielle kompetenceregler — artikel 5, nr. 3) — sager om erstatning uden for kontrakt — skadetilføjelse — forsømmelighed udvist af en advokat i forbindelse med affattelsen af en kontrakt — det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået«

I sag C-12/15,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Hoge Raad der Nederlanden (Nederlandenes øverste domstol) ved afgørelse af 9. januar 2015, indgået til Domstolen den 14. januar 2015, i sagen:

Universal Music International Holding BV

mod

Michael Tétreault Schilling,

Irwin Schwartz,

Josef Brož,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Ilešič, og dommerne C. Toader (refererende dommer), A. Rosas, A. Prechal og E. Jarašiūnas,

generaladvokat: M. Szpunar

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 25. november 2015,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Universal Music International Holding BV ved advocaten Chr. Kroes og S. Janssen
- Michael Tétreault Schilling ved advocaten A. Knigge, P.A. Fruytier og L. Parret
- Josef Brož ved advocaten F. Vermeulen og B. Schim

* Processprog: nederlandsk.

— den græske regering ved A. Dimitrakopoulou, S. Lekkou og S. Papaïoannou, som befuldmægtigede
— Europa-Kommissionen ved M. Wilderspin og G. Wils, som befuldmægtigede,
og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 10. marts 2016,
afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 5, nr. 3), i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001, L 12, s. 1).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet under en sag mellem på den ene side Universal Music International Holding BV (herefter »Universal Music«), der har hjemsted i Nederlandene, og på den anden side Michael Schilling, Irwin Schwartz og Josef Brož, der alle tre er advokater, som har bopæl i henholdsvis Rumænien, Canada og Den Tjekkiske Republik, vedrørende forsømmelighed udvist af Josef Brož i forbindelse med affattelsen i Den Tjekkiske Republik af en kontrakt om aktiekøb.

Retsforskrifter

Bruxelleskonventionen

- 3 Artikel 5 i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1978, L 304, s. 17), som ændret ved de efterfølgende konventioner om nye medlemsstaters tiltrædelse af denne konvention (herefter »Bruxelleskonventionen«), har følgende ordlyd:

»En person, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan sagsøges i en anden kontraherende stat:

[...]

- 3) i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjelser er foregået

[...]«

Forordning nr. 44/2001

- 4 Følgende fremgår af 11., 12., 15. og 19. betragtning til forordning nr. 44/2001:
 - »(11) Kompetencereglerne bør frembyde en høj grad af forudsigelighed og være baseret på sagsøgtes bopæl som det principielle kriterium, og dette kompetencekriterium bør altid kunne gøres gældende, undtagen i enkelte velafgrænsede tilfælde, hvor det på grund af sagens genstand eller af hensyn til parternes aftalefrihed er berettiget at lægge et andet tilknytningsmoment til grund. For at gøre de fælles regler mere gennemsigtige og undgå kompetencekonflikter bør juridiske personers bopæl defineres selvstændigt.
 - (12) Som kompetencekriterium bør sagsøgtes bopæl suppleres med alternative kriterier baseret på en sags nære tilknytning til en bestemt ret eller på hensynet til god retspleje.

[...]

(15) Af hensyn til en harmonisk retspleje er det nødvendigt at mindske risikoen for parallelle retssager mest muligt og undgå, at der træffes indbyrdes uforenelige retsafgørelser i to medlemsstater.

[...]

(19) Kontinuiteten mellem Bruxelleskonventionen og denne forordning bør sikres, og i den forbindelse bør der fastsættes overgangsbestemmelser. Samme kontinuitet bør gælde med hensyn til [Den Europæiske Unions] Domstols fortolkning af Bruxelleskonventionen, og endvidere bør protokollen af [3. juni 1971 vedrørende Domstolens fortolkning af Bruxelleskonventionen] fortsat finde anvendelse på sager, der allerede er anlagt ved denne forordnings ikrafttræden.«

5 Forordningens artikel 2, stk. 1, der tillægger retterne på det sted, hvor sagsøgte har bopæl, generel kompetence, har følgende ordlyd:

»Med forbehold af bestemmelserne i denne forordning skal personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne medlemsstat.«

6 Forordningens artikel 5 bestemmer:

»En person, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges i en anden medlemsstat:

[...]

3) i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå

[...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

7 Universal Music er et pladeselskab, som er en del af Universal Music Group. Universal Music International Ltd. er et søsterselskab til Universal Music, der tilhører samme koncern.

8 I 1998 indgik Universal Music International Ltd. en aftale med tjekkiske partnere, herunder pladeselskabet B&M spol. s r.o. (herefter »B&M«) og dets aktionærer, hvorefter et eller flere af selskaberne under Universal Music Group, der nærmere skulle udpeges, skulle købe 70% af aktierne i B&M. Parterne aftalte endvidere, at køberen i 2003 skulle købe de resterende aktier, idet prisen skulle fastsættes på tidspunktet for sidstnævnte køb. Der var allerede blevet betalt et forskud på salgsprisen. Aftalen og hovedpunkterne i denne planlagte transaktion blev nedfældet i et letter of intent, hvori der som mål fastsattes en pris på fem gange B&M's gennemsnitlige årlige fortjeneste.

9 Parterne forhandlede efterfølgende om en kontrakt om salg og levering af 70% af aktierne i B&M samt en kontrakt om en købsoption på de resterende 30% af aktierne (herefter »aktieoptionen«).

10 På opdrag af den juridiske afdeling i Universal Music Group blev kontrakten om købsoptionen på de resterende aktier udfærdiget af det tjekkiske advokatkontor Burns Schwartz International. Der blev udvekslet flere udkast til denne kontrakt mellem advokatkontoret, den juridiske afdeling i Universal Music Group og B&M's aktionærer.

- 11 Under disse forhandlinger blev Universal Music angivet som køber i henhold til kontrakten om aktieoptionen. Kontrakten blev den 5. november 1998 underskrevet af Universal Music, B&M og sidstnævntes aktionærer.
- 12 Ifølge den forelæggende ret fremgår det af kontrakten, at en ændring, der blev foreslået af den juridiske afdeling i Universal Music Group, ikke blev medtaget fuldt ud af Josef Brož, der er en medarbejder hos advokatkontoret Burns Schwartz International, hvilket førte til, at salgsprisen blev femdoblet i forhold til den oprindeligt tilstræbte salgspris, og denne salgspris skulle efterfølgende multipliceres med antallet af aktionærer.
- 13 Med henblik på at opfylde sin kontraktlige forpligtelse til at købe de resterende aktier beregnede Universal Music i august 2003 aktiernes pris i henhold til den metode, som selskabet havde ønsket at anvende, og kom herved frem til et beløb på 10 180 281 tjekkiske koruna (CZK) (ca. 313 770 EUR). Idet de påberåbte sig den beregningsmetode, der var fastsat i kontrakten, krævede B&M's aktionærer et beløb på 1 003 605 620 CZK (ca. 30 932 520 EUR).
- 14 Tvisten blev indbragt for et voldgiftsudvalg i Den Tjekkiske Republik, og parterne indgik forlig den 31. januar 2005. Med henblik på at gennemføre forliget betalte Universal Music 2 654 280,03 EUR (herefter »forligsbeløbet«) for de resterende 30% af aktierne via en overførsel fra en bankkonto, som selskabet havde i Nederlandene. Overførslen skete til en bankkonto, som B&M's aktionærer havde i Den Tjekkiske Republik.
- 15 I medfør af artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 anlagde Universal Music sag ved rechtbank Utrecht (retten i første instans i Utrecht, Nederlandene) med påstand om, at Michael Tétréault Schilling og Irwin Schwartz i deres egenskab af tidligere partnere i advokatfirmaet Burns Schwartz International samt Josef Brož solidarisk blev dømt til at betale 2 767 861,25 EUR med tillæg af renter og omkostninger for det tab, som Universal Music påstår at have lidt som følge af Josef Brož' forsømmelighed ved affattelsen af teksten i kontrakten om aktieoptionen. Tabet udgøres af den forskel, der på grundlag af denne forsømmelighed opstod mellem den oprindeligt ønskede salgspris og forligsbeløbet, samt af de omkostninger, som Universal Music har måttet afholde i forbindelse med voldgiftsbehandlingen.
- 16 Universal Music gjorde til støtte for søgsmålet gældende, at selskabet havde lidt dette tab i Baarn (Nederlandene), hvor det har sit hjemsted.
- 17 Ved dom af 27. maj 2009 erklærede rechtbank Utrecht (retten i første instans i Utrecht) sig inkompetent til at påkende den tvist, der var indbragt for den, med den begrundelse, at stedet for det tab, som Universal Music påstod at have lidt – som nævnte ret kvalificerede som et »rent direkte formuetab«, der var indtruffet i Baarn – ikke kunne anses for stedet for »skadetilføjelsen« som omhandlet i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001, eftersom der ikke bestod en tilstrækkelig tilknytning, som kunne danne grundlag for de nederlandske retters kompetence.
- 18 Universal Music appellerede afgørelsen til Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (appeldomstolen i Arnhem-Leeuwarden, Nederlandene), som ved dom af 15. januar 2013 stadfæstede dommen afsagt i første instans. Nævnte ret fandt, at den særligt nære tilknytning mellem kravet og den ret, for hvilken sagen er indbragt, som udgør et kriterium for anvendelsen af artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001, ikke forelå i det foreliggende tilfælde. Den blotte omstændighed, at forligsbeløbet skulle betales fra et i Nederlandene hjemmehørende selskab, var dermed ikke i sig selv et tilstrækkeligt grundlag for de nederlandske retters internationale kompetence.
- 19 Universal Music har iværksat kassationsanke for den forelæggende ret til prøvelse af dommen afsagt af Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (appeldomstolen i Arnhem-Leeuwarden). Michael Tétréault Schilling og Josef Brož har hver især iværksat kontraanke.

- 20 På denne baggrund har Hoge Raad der Nederlanden (Nederlandenes øverste domstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 fortolkes således, at det sted i en medlemsstat, hvor skaden er indtrådt, kan anses for at være »det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået«, når skaden udelukkende består i et formuetab, der er en direkte følge af en ansvarspådragende handling uden for kontrakt, der er foretaget i en anden medlemsstat?
 - 2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende:
 - (a) På grundlag af hvilket kriterium eller ud fra hvilke synspunkter skal de nationale retter ved deres bedømmelse af, om de er kompetente i henhold til artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001, afgøre, om der i det foreliggende tilfælde er tale om et formuetab, der er en følge af en ansvarspådragende handling uden for kontrakt (»initialt formuetab« eller »direkte formuetab«), eller om et formuetab, der er en »følge« af en andetsteds indtrådt førsteskade henholdsvis en skade, der følger af en andetsteds indtrådt skade (»følgeskade« eller »afledt formuetab«)?
 - (b) På grundlag af hvilket kriterium eller ud fra hvilke synspunkter skal en national ret ved sin bedømmelse af, om den er kompetent i henhold til artikel 5, nr. 3), i forordning (EF) nr. 44/2001, afgøre, på hvilket sted formuetabet – det være sig et direkte eller et afledt formuetab – i det foreliggende tilfælde er indtrådt eller må anses for at være indtrådt?
 - 3) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, skal forordning nr. 44/2001 da fortolkes således, at en national ret, som skal afgøre, om den i det foreliggende tilfælde er kompetent i henhold til forordningen, ved sin bedømmelse er forpligtet til at gå ud fra de i denne sammenhæng relevante anbringender fra sagsøgeren, henholdsvis appellanten, eller skal den også tage hensyn til, hvad de indstævnte har anført for at bestride disse anbringender?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 21 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at det sted i en medlemsstat, hvor skaden er indtrådt, i en situation som den i hovedsagen omhandlede kan anses for »det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået«, når skaden udelukkende består i et formuetab, der er en direkte følge af en ansvarspådragende handling, der er foretaget i en anden medlemsstat.
- 22 Med henblik på at besvare dette spørgsmål bemærkes, at for så vidt som forordning nr. 44/2001 erstatter Bruxelleskonventionen, gælder den af Domstolen anlagte fortolkning af denne konventions bestemmelser ligeledes for forordningens bestemmelser, når disse fællesskabsretlige instrumenter kan sidestilles med hinanden (dom af 16.7.2009, Zuid-Chemie, C-189/08, EU:C:2009:475, præmis 18, og af 10.9.2015, Holterman Ferho Exploitatie m.fl., C-47/14, EU:C:2015:574, præmis 38).
- 23 Det bemærkes, at de bestemmelser i forordning nr. 44/2001, der er relevante i nærværende sag, har stort set samme ordlyd som Bruxelleskonventionens bestemmelser. Henset til denne sidestilling er det i overensstemmelse med 19. betragtning til forordning nr. 44/2001 nødvendigt at sikre kontinuitet ved fortolkningen af disse to instrumenter (dom af 16.7.2009, Zuid-Chemie, C-189/08, EU:C:2009:475, præmis 19).
- 24 Ifølge Domstolens praksis omfatter »sager om erstatning uden for kontrakt« som omhandlet i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 ethvert krav om, at en sagsøgt pålægges et erstatningsansvar, som ikke er knyttet til et »kontraktforhold« som omhandlet i denne forordnings artikel 5, nr. 1), litra a) (dom af

28.1.2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, præmis 44). Såfremt der ikke af forelæggelsesafgørelsen kan udledes elementer, som tyder på, at der bestod et aftaleforhold mellem parterne i hovedsagen, hvilket det imidlertid tilkommer den forelæggende ret at efterprøve, skal Domstolen i denne henseende begrænse sin undersøgelse til kun at omfatte artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001, der er genstand for de spørgsmål, som den forelæggende ret har stillet.

- 25 Som generaladvokaten har anført i punkt 27 i forslaget til afgørelse, er det kun som undtagelse til den generelle regel i artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 44/2001, som tildeler retterne i den medlemsstat, på hvis område den sagsøgte har bopæl, kompetencen, at forordningens kapitel II, afdeling 2, fastsætter et vist antal specielle kompetenceregler, herunder den, der er fastsat i forordningens artikel 5, nr. 3). Da kompetencen for retterne på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået, udgør en speciel kompetenceregel, skal den undergives en selvstændig og indskrænkende fortolkning, og der må ikke anlægges en fortolkning, der rækker ud over de tilfælde, som udtrykkeligt er fastsat ved forordningen (jf. i denne retning dom af 5.6.2014, Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318, præmis 43-45, og af 10.9.2015, Holterman Ferho Exploitation m.fl., C-47/14, EU:C:2015:574, præmis 72 og den deri nævnte retspraksis).
- 26 I henhold til fast retspraksis er kompetencereglen i forordningens artikel 5, nr. 3), begrundet i en særligt nær tilknytning mellem tvisten og retterne på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå, hvilket begrundes, at det er disse retter, der tillægges kompetencen af retsplejehensyn og af hensyn til tilrettelæggelsen af retssagen (dom af 5.6.2014, Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318, præmis 47, og af 10.9.2015, Holterman Ferho Exploitation m.fl., C-47/14, EU:C:2015:574, præmis 73 og den deri nævnte retspraksis).
- 27 I sager om erstatning uden for kontrakt er retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå, normalt bedst egnet til at træffe afgørelse, bl.a. på grund af nærheden i forhold til tvisten og på grund af, at bevisoptagelsen herved lettes (dom af 21.5.2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, præmis 40, og af 10.9.2015, Holterman Ferho Exploitation m.fl., C-47/14, EU:C:2015:574, præmis 74).
- 28 Hvad angår det i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 omhandlede begreb »sted, hvor skadetilføjelsen er foregået« bemærkes, således som Domstolen allerede har fastslået, at dette udtryk både omfatter stedet for skadens indtræden og stedet for den skadevoldende begivenhed, der ligger til grund for denne skade, således at sagsøgte efter sagsøgerens valg kan sagsøges ved retten på det ene eller det andet af disse to steder (jf. for så vidt angår forurening dom af 30.11.1976, Bier, 21/76, EU:C:1976:166, præmis 24 og 25, for så vidt angår krænkelse af varemærker dom af 5.6.2014, Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318, præmis 46, og for så vidt angår en aftale for en selskabsdirektør dom af 10.9.2015, Holterman Ferho Exploitation m.fl., C-47/14, EU:C:2015:574, præmis 72).
- 29 Selv om det er ubestridt mellem parterne i hovedsagen, at Den Tjekkiske Republik er stedet for den skadevoldende begivenhed, består der uenighed for så vidt angår fastlæggelsen af det sted, hvor skaden er indtrådt.
- 30 Det fremgår således af forelæggelsesafgørelsen, at den kontrakt, der den 5. november 1998 blev indgået mellem på den ene side B&M og dette selskabs aktionærer og på den anden side Universal Music, blev forhandlet og undertegnet i Den Tjekkiske Republik. Parternes rettigheder og forpligtelser er blevet fastsat i nævnte medlemsstat, herunder forpligtelsen for Universal Music til at betale et højere beløb end det oprindeligt planlagte for de resterende 30% af aktierne. Denne kontraktforpligtelse, som aftaleparterne ikke havde til hensigt at skabe, opstod i Den Tjekkiske Republik.

- 31 Det tab, som Universal Music har lidt som følge af forskellen mellem den ønskede salgspris og den pris, der var nævnt i kontrakten, blev sikkert i forbindelse med det forlig, som parterne indgik for voldgiftsudvalget i Den Tjekkiske Republik den 31. januar 2005, som er den dato, hvor den faktiske salgspris blev fastsat. Hermed påhvilede betalingsforpligtelsen således uigenkaldeligt Universal Musics aktiver.
- 32 Formuetabet opstod dermed i Den Tjekkiske Republik, idet skaden indtrådte dér. Den blotte omstændighed, at Universal Music for at gennemføre det forlig, som selskabet havde indgået for voldgiftsudvalget i Den Tjekkiske Republik, betalte forligsbeløbet via en overførsel fra en bankkonto, som selskabet havde i Nederlandene, kan ikke ændre på denne konklusion.
- 33 Den løsning, der således følger af konstateringerne i nærværende doms præmis 30-32, opfylder de krav til forudsigelighed og sikkerhed, som stilles i forordning nr. 44/2001, eftersom en fastlæggelse af kompetencen hos de tjekkiske retter er begrundet i retsplejehensyn og hensyn til tilrettelæggelsen af retssagen.
- 34 I denne sammenhæng bemærkes, at udtrykket »det sted, hvor skadetilføjjelsen er foregået« ikke kan fortolkes så bredt, at det omfatter ethvert sted, hvor der kan opstå skadevirkninger af et forhold, som allerede har forvoldt en skade, der faktisk er indtrådt et andet sted (dom af 19.9.1985, *Marinari*, C-364/93, EU:C:1995:289, præmis 14).
- 35 Efter denne praksis har Domstolen ligeledes præciseret, at nævnte udtryk ikke omfatter det sted, hvor sagsøgeren har bopæl, eller hvor den pågældende har sine aktiver, alene af den grund, at han har lidt økonomisk skade som følge af et tab af en del af sin formue, som er indtrådt og lidt i en anden medlemsstat (dom af 10.6.2004, *Kronhofer*, C-168/02, EU:C:2004:364, præmis 21).
- 36 I den sag, der gav anledning til dom af 28. januar 2015, *Kolassa* (C-375/13, EU:C:2015:37), fastslog Domstolen ganske vist i præmis 55 i sin argumentation, at kompetencen på grundlag af skadens indtræden skal tillægges retterne på det sted, hvor sagsøgeren har sin bopæl, når den pågældende skade direkte sker på sagsøgerens bankkonto i en bank etableret inden for disse retters jurisdiktion.
- 37 Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 44 og 45 i forslaget til afgørelse i nærværende sag, indgår denne konstatering imidlertid i den særlige sammenhæng, som forelå i den sag, der gav anledning til nævnte dom, idet denne sammenhæng var karakteriseret ved, at der forelå omstændigheder, som underbyggede, at nævnte retter blev tillagt kompetence.
- 38 Et rent økonomisk tab, som indtræder direkte på sagsøgerens bankkonto, kan således ikke i sig selv kvalificeres som et »relevant tilknytningsmoment« i henhold til artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001. I denne henseende bemærkes, at det ikke kan udelukkes, at et selskab som Universal Music har haft valget mellem flere forskellige bankkonti, hvorfra det kunne have betalt forligsbeløbet, således at det sted, hvor denne konto befinder sig, ikke nødvendigvis udgør et pålideligt tilknytningskriterium.
- 39 Det er alene i en situation, hvor de andre særlige omstændigheder i sagen også underbygger, at retten på det sted, hvor en rent økonomisk skade er indtrådt, skal tillægges kompetence, at en sådan skade på begrundet vis kan give sagsøgeren mulighed for at anlægge sagen ved denne ret.
- 40 Henset til de ovenstående betragtninger skal det første forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at det sted i en medlemsstat, hvor en skade er indtrådt, i en situation som den i hovedsagen omhandlede ikke kan anses for »det sted, hvor skadetilføjjelsen er foregået«, såfremt der ikke foreligger andre tilknytningsmomenter, når skaden udelukkende består i et formuetab, der er indtrådt direkte på sagsøgerens bankkonto som en direkte følge af en ansvarspådragende handling, der er foretaget i en anden medlemsstat.

- 41 Henset til besvarelsen af det første spørgsmål er det uforholdende at besvare det andet forelagte spørgsmål.

Det tredje spørgsmål

- 42 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om den ret, for hvilken en tvist er indbragt, inden for rammerne af undersøgelsen af kompetencen i medfør af forordning nr. 44/2001 skal vurdere alle de oplysninger, som den råder over, herunder i givet fald sagsøgte anfægtelser.
- 43 Selv om den forelæggende ret kun har stillet dette spørgsmål, såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, er det, således som generaladvokaten har fremhævet i punkt 52 i forslaget til afgørelse, hensigtsmæssigt at besvare det, da dette spørgsmål henviser til den generelle kompetencevurdering og ikke blot til spørgsmålet om, hvorvidt et formuetab er tilstrækkeligt til at fastslå kompetence.
- 44 Hvad særligt angår artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 har Domstolen præciseret, at den ret, for hvilken sagen verserer, på tidspunktet for undersøgelsen af rettens internationale kompetence hverken undersøger, om søgsmålet kan antages til realitetsbehandling, eller søgsmålets begrundelse i henhold til national ret, men alene identificerer tilknytningsmomenterne til den stat, hvor retten er beliggende, som kan begrunde dens kompetence i medfør af denne bestemmelse. Denne ret kan derfor – alene med det formål at efterprøve, om den har kompetence i medfør af denne bestemmelse – lægge til grund, at sagsøgerens relevante anbringender for så vidt angår betingelserne for ansvar uden for kontrakt er godtgjorte (jf. i denne retning dom af 25.10.2012, Folien Fischer og Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, præmis 50, og af 28.1.2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, præmis 62 og den deri nævnte retspraksis).
- 45 Selv om den nationale ret, for hvilken sagen er indbragt, således ikke er forpligtet til at iværksætte bevisførelse på tidspunktet for afgørelsen af dens kompetence, hvis sagsøgte anfægter det af sagsøgeren hævdede, har Domstolen fastslået, at såvel målet om en forsvarlig retspleje, der ligger til grund for anvendelsen af forordning nr. 44/2001, som respekten for dommernes uafhængighed i udøvelsen af deres hverv kræver, at den ret, for hvilken sagen er indbragt, kan undersøge sin internationale kompetence i lyset af alle de oplysninger, som den råder over, herunder i givet fald sagsøgte anfægtelser (dom af 28.1.2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, præmis 64).
- 46 Henset til ovenstående betragtninger skal det tredje spørgsmål besvares med, at den ret, for hvilken en tvist er indbragt, inden for rammerne af undersøgelsen af kompetencen i medfør af forordning nr. 44/2001 skal vurdere alle de oplysninger, som den råder over, herunder i givet fald sagsøgte anfægtelser.

Sagens omkostninger

- 47 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 5, nr. 3), i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at det sted i en medlemsstat, hvor en skade er indtrådt, i en situation som den i hovedsagen omhandlede ikke kan anses for »det sted, hvor**

skadetilføjjelsen er foregået«, såfremt der ikke foreligger andre tilknytningsmomenter, når skaden udelukkende består i et formuetab, der er indtrådt direkte på sagsøgerens bankkonto som en direkte følge af en ansvarspådragende handling, der er foretaget i en anden medlemsstat.

- 2) Den ret, for hvilken en tvist er indbragt, skal inden for rammerne af undersøgelsen af kompetencen i medfør af forordning nr. 44/2001 vurdere alle de oplysninger, som den råder over, herunder i givet fald sagsøgtes anfægtelser.

Underskrifter